



2024

ΟΜΑΔΑ ΣΚΕΨΗΣ:

Διακυβέρνηση, Πολιτική και Διεθνείς Σχέσεις
«Οδηγός δράσης για τους Έλληνες Ευρωβουλευτές στο
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ευκαιρίες, προκλήσεις και
στρατηγικές εκπροσώπησης»

Συγγραφική ομάδα

Συντονιστές: Βασιλεία Κοδροπούλου

Μέλη: Γιώργος Αλεξάκης
Σοφία Γεωργίου

Οδηγός δράσης για τους Έλληνες ευρωβουλευτές

Εισαγωγή

Η θέση της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) προσφέρει τεράστιες ευκαιρίες, αλλά και προκλήσεις, για την προώθηση των εθνικών συμφερόντων και την ενίσχυση της πολιτικής επιρροής της χώρας. Οι Έλληνες ευρωβουλευτές διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην υπεράσπιση αυτών των συμφερόντων και στη διαμόρφωση των ευρωπαϊκών πολιτικών. Ωστόσο, εντοπίζονται σημαντικά κενά και παραλείψεις στη στρατηγική εκπροσώπησης της Ελλάδας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, γεγονός που περιορίζει την αποτελεσματικότητα και την προβολή της χώρας.

Οι Ευρωεκλογές της 9ης Ιουνίου και το υψηλό ποσοστό αποχής των Ελλήνων ψηφοφόρων εγείρουν ποικίλα ερωτήματα. Το κυριότερο από αυτά είναι γιατί οι πολίτες απέχουν από μια τόσο ύψιστης σημασίας διαδικασία, που επηρεάζει άμεσα την καθημερινότητά τους; Πολλές αναλύσεις έχουν εστιάσει στη σύνθετη δομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη περιορισμένη δύναμη του Κοινοβουλίου και τη κατηγοριοποίηση των Ευρωεκλογών ως εκλογές “δεύτερης τάξης”, στην ελλιπή ενημέρωση των πολιτών, στην έλλειψη λογοδοσίας και διαφάνειας, στην επιθυμία για διαμαρτυρία δια της αποχής ή ακόμα και σε ταυτοτικά ζητήματα. Ωστόσο, ένας σημαντικός παράγοντας που συνήθως εξετάζεται σε μικρότερο βαθμό είναι τα ίδια τα πρόσωπα που συμμετέχουν σε αυτή τη διαδικασία, οι Ευρωβουλευτές. Υπό αυτές τις συνθήκες και με τα προαναφερθέντα προβλήματα, πως οι Έλληνες Ευρωβουλευτές μπορούν να μας εκπροσωπήσουν επάξια στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την επόμενη πενταετία; Ποια χαρακτηριστικά καθιστούν έναν ευρωβουλευτή επιτυχημένο; Με ποια κριτήρια μπορούμε να αξιολογήσουμε την ποιότητα της εργασίας του; Ποιές πρέπει να είναι οι προτεραιότητες και οι στόχοι τους ώστε να είναι αποτελεσματικότεροι και πιο ενεργοί στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι; Με το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον, στόχος του παρόντος εγγράφου είναι, αφού αναλύσει την υπάρχουσα κατάσταση, να προβεί στη διατύπωση προτάσεων με την ελπίδα να φανούν χρήσιμες, από τους Ευρωβουλευτές μέχρι τον τελευταίο Έλληνα πολίτη που θα κληθεί στο τέλος της πενταετίας να τους αξιολογήσει.

Αρμοδιότητες/Ρόλοι

Πριν εξετάσουμε την επίδοση των Ελλήνων ευρωβουλευτών, είναι σημαντικό να αναφερθούν οι ρόλοι που μπορεί να αναλάβει ένας Ευρωβουλευτής κατά τη διάρκεια της θητείας του. Η θέση του **εισηγητή** (rapporteur) αποτελεί έναν από τους πιο κρίσιμους ρόλους, καθώς είναι ο επικεφαλής της προετοιμασίας μιας έκθεσης (report), δηλαδή ενός κειμένου που συντάσσεται από το Ευρωκοινοβούλιο και περιέχει τις προτεινόμενες τροποποιήσεις σε κάποια νομοθετική πρόταση της Κομισιόν ή σε κάποιο ψήφισμα. Κάθε έκθεση ανατίθεται σε μια πολιτική ομάδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η οποία επιλέγει έναν ευρωβουλευτή από τα μέλη της που συμμετέχουν στη συγκεκριμένη επιτροπή για να την παρουσιάσει. Ο εισηγητής προωθεί την

έκθεση για έγκριση πρώτα στην αρμόδια επιτροπή και μετά στην ολομέλεια, ενώ συνεργάζεται με άλλα μέλη του Κοινοβουλίου και ειδικούς κατά τη διαδικασία σύνταξης. Εκτός από το ρόλο του εισηγητή, ένας ευρωβουλευτής μπορεί να υπηρετήσει και ως **σκιώδης εισηγητής** (shadow rapporteur). Σε αυτήν την περίπτωση, οι άλλες πολιτικές ομάδες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μπορούν να ορίσουν έναν ευρωβουλευτή τους για κάθε έκθεση, με σκοπό να παρακολουθεί την πρόοδό της και να παρεμβαίνει όπου χρειάζεται, προκειμένου να επιτευχθεί συμβιβασμός ανάμεσα σε διαφορετικές προτάσεις και απόψεις. Το να γίνεις εισηγητής ή σκιώδης εισηγητής είναι ο πιο προφανής τρόπος άσκησης επιρροής. Αλλά εξίσου σημαντικό —αν όχι περισσότερο— είναι ο πρόεδρος μιας επιτροπής και οι συντονιστές της. Ο Πρόεδρος (Chair) μιας επιτροπής πρέπει να “παλέψει” προκειμένου να φέρει μία έκθεση στην επιτροπή του. Αυτό συχνά περιλαμβάνει πάλη με άλλους ηγέτες επιτροπών για να διασφαλιστεί ο λόγος για τη διατομεακή νομοθεσία. Για παράδειγμα, η έκθεση για τη Πράσινη Συμφωνία, είχε επιπτώσεις στη γεωργία, την ενέργεια, το περιβάλλον και το εμπόριο, και συνεπώς πολλοί Πρόεδροι επιτροπών την διεκδικούσαν. Σε αυτές τις περιπτώσεις είναι πιθανό οι επιτροπές να έχουν κοινές αρμοδιότητες σε ορισμένα αρχεία, κάτι που μπορεί να κάνει τον συμβιβασμό ακόμη πιο δύσκολο. Επιπλέον, οι πολιτικές ομάδες έχουν την δυνατότητα να αναθέσουν στα μέλη τους τον ρόλο του **συντονιστή** (Coordinator) σε κάθε επιτροπή. Με άλλα λόγια, υπάρχει ένας μόνο συντονιστής για κάθε πολιτική ομάδα σε κάθε επιτροπή. Ο συντονιστής είναι υπεύθυνος για την εκπροσώπηση της πολιτικής του ομάδας κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης της έκθεσης. Παράλληλα, από κοινού με τους συντονιστές των άλλων πολιτικών ομάδων προετοιμάζουν τις αποφάσεις που πρέπει να ληφθούν από την επιτροπή, με πιο σημαντική τη διαδικασία και τον διορισμό των εισηγητών. Τέλος, είναι υπεύθυνοι για τη κινητοποίηση της πολιτικής τους ομάδας σε σημαντικές ψηφοφορίες και τον διορισμό των σκιωδών εισηγητών.

Σε αυτό το σημείο είναι σημαντικό να κατανοήσει κανείς τον ρόλο των τροπολογιών, οι οποίες είναι η κληρονομιά ενός Ευρωβουλευτή όταν θα φύγει από τις Βρυξέλλες. Πιο συγκεκριμένα, είναι εκείνες οι τροποποιήσεις που μπορούν να συμπεριληφθούν μέσα σε μία νομοθετική πρόταση. Αυτή η διαδικασία είναι καθοριστική ως προς το τι νομοθεσία τελικά θα προκύψει αφού ένας Ευρωβουλευτής μπορεί να επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής της νομοθετικής πρότασης ώστε να συμπεριλάβει νέους τομείς ή μπορεί να το αποδυναμώσει. Η διαμόρφωση, η διαπραγμάτευση και η έγκριση των τροπολογιών, επομένως, είναι μία μάχη όπου ο καθένας προσπαθεί να προωθήσει τα συμφέροντα είτε της πολιτικής του ομάδας, είτε της επιτροπής του, είτε της χώρας του, είτε των διαφόρων ομάδων πίεσης. Η ανάληψη ενός σημαντικού ρόλου σε μια επιτροπή ή η ευθύνη της προετοιμασίας ενός νέου νομοθετήματος δεν δίνεται εύκολα. Για να κερδίσει κάποιος αυτήν την ευκαιρία, είναι απαραίτητο να αποδείξει την αξία του, την εμπειρία του, και τη γνώση του για το θέμα. Η πολιτική ομάδα επιλέγει τον κατάλληλο υποψήφιο, βασισμένη στην αξιοπιστία και την ικανότητά του να χειριστεί απαιτητικές καταστάσεις. Η επιτυχία σε αυτή τη διαδικασία προϋποθέτει τη διάκριση από τους άλλους υποψήφιους και την απόδειξη της δέσμευσής του για το συγκεκριμένο θέμα. Παρόμοια διαδικασία ακολουθείται και για τη θέση του σκιωδού εισηγητή, ενώ τα στελέχη με ήδη σημαντική θέση στο κόμμα, όπως πρόεδροι ή αντιπρόεδροι,

συχνά έχουν πλεονέκτημα χάρη στο κύρος και την εμπιστοσύνη που απολαμβάνουν από την ομάδα τους.

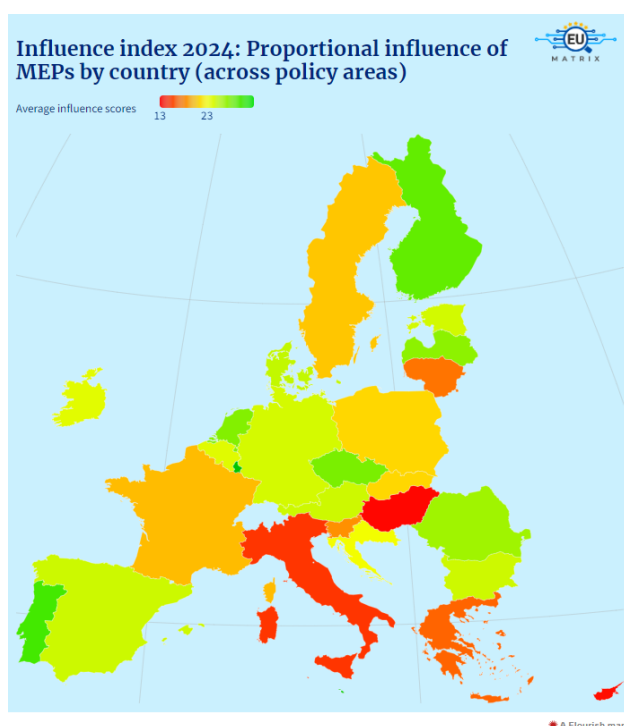
Επιδραστικότητα/Επιρροή

Προκειμένου να είναι ένας Ευρωβουλευτής αποτελεσματικός και επιδραστικός, είναι απαραίτητο να διαθέτει ποικίλες δεξιότητες. Αυτές περιλαμβάνουν βαθιά γνώση πολιτικής, αποτελεσματική επικοινωνία, δεξιότητες δικτύωσης και διαπραγμάτευσης, όπως επίσης και στρατηγική οραματικότητα. Ωστόσο, προκειμένου ένας Ευρωβουλευτής να είναι αποτελεσματικός, είναι απαραίτητο αρχικά να είναι εξοικειωμένος με τις νομοθετικές διαδικασίες, τις διαδικασίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και γνώση της λειτουργίας των Ευρωπαϊκών θεσμών γενικότερα. Σε δεύτερο χρόνο, ένα από τα πιο βασικά στοιχεία ενός ευρωβουλευτή είναι η εξειδίκευση και η γνώση επιμέρους τομέων πολιτικής, όπως η οικονομία, το περιβάλλον, η εξωτερικές υποθέσεις κ.α. Η εξοικείωση δίνει την δυνατότητα στον εκάστοτε ευρωβουλευτή να προτείνει καινοτόμες λύσεις και πολιτικές για την αντιμετώπιση των τρεχουσών και μελλοντικών προκλήσεων. Αυτή η διαδικασία συμπεριλαμβάνει και τη στρατηγική οραματικότητα και τη στρατηγική σκέψη καθώς είναι απαραίτητος ο προγραμματισμός μακροπρόθεσμων νομοθετικών στόχων. Η αποτελεσματική επικοινωνία είναι επίσης απαραίτητη, η οποία αναφέρεται συγκεκριμένα στις δεξιότητες δημόσιας ομιλίας και διαλόγου, την ικανότητα να αλληλεπιδρά με τα μέσα ενημέρωσης και να επικοινωνεί αποτελεσματικά τις θέσεις και τις πολιτικές του. Ακόμη, οι δεξιότητες δικτύωσης είναι ουσιαστικές, καθώς επιτρέπουν σε έναν ευρωβουλευτή να χτίζει συνασπισμούς και συμμαχίες με άλλους ευρωβουλευτές, πολιτικές ομάδες και ενδιαφερόμενους φορείς και να εργάζεται αποτελεσματικά πέρα από κομματικές γραμμές για την επίτευξη νομοθετικών στόχων. Οι διαπραγματευτικές ικανότητες συμβάλλουν επίσης προς αυτή την κατεύθυνση, καθώς είναι κρίσιμες για τη διαπραγμάτευση συμβιβασμών και την επίτευξη συναίνεσης σε αμφιλεγόμενα ζητήματα, ενώ μια διπλωματική προσέγγιση βοηθά στην επίλυση συγκρούσεων και στην οικοδόμηση συμφωνιών. Τέλος, η δέσμευση και η αφοσίωση θεωρούνται στοιχεία ύψιστης σημασίας, και συνήθως εκδηλώνονται μέσω τακτικής παρουσίας και ενεργής συμμετοχής στις ολομέλειες, στις συνεδριάσεις επιτροπών και σε άλλες κοινοβουλευτικές δραστηριότητες.

Επιπλέον, η πολιτική ομάδα στην οποία ανήκει ένας ευρωβουλευτής μπορεί να επηρεάσει σημαντικά το βαθμό της επιρροής του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Οι μεγαλύτερες πολιτικές ομάδες προσφέρουν στους ευρωβουλευτές τους περισσότερες ευκαιρίες για να αναλάβουν καίριες θέσεις και, κατά συνέπεια, να επηρεάσουν σημαντικότερα τις αποφάσεις. Σήμερα, οι πιο επιδραστικές ομάδες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα, στο οποίο συμμετέχει η Νέα Δημοκρατία, η Ομάδα των Σοσιαλιστών και Δημοκρατών με το ΠΑΣΟΚ, οι Φιλελεύθεροι και οι Πράσινοι. Ακολουθούν οι ομάδες της ακροδεξιάς (ID), οι Ευρωπαίοι Συντηρητικοί και Μεταρρυθμιστές (ECR), όπου ανήκει η Ελληνική Λύση, και η Ομάδα της Αριστεράς (GUE/NGL), όπου συμμετέχουν ο ΣΥΡΙΖΑ και η Νέα Αριστερά. Οι ευρωβουλευτές που είναι ανεξάρτητοι ή δεν ανήκουν σε κάποια πολιτική ομάδα έχουν περιορισμένη επιρροή. Από το σύνολο

των Ελλήνων ευρωβουλευτών, περίπου το 30% είναι είτε μη εγγεγραμμένοι, όπως εκείνοι του ΚΚΕ, είτε ανεξάρτητοι.

Σε τι επίπεδο, λοιπόν, βρίσκεται η ελληνική αντιπροσωπεία μας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποτελούμενη από 21 Ευρωβουλευτές, και πως μπορεί να χαρακτηριστεί η πενταετία που πέρασε; Αν συνοψίσουμε τα γεγονότα της τελευταίας πενταετίας θα βρεθούμε αντιμέτωποι με μια σωρεία άρθρων που αναφέρονται σε σκάνδαλα, άρση ασυλιών και δικαστικές έρευνες. Εκτός από αυτές τις περιπτώσεις, μερικοί από τους υπόλοιπους ευρωβουλευτές φαίνεται να φέρουν χαμηλές επιδόσεις. Σύμφωνα με το EU Matrix, οι Έλληνες ευρωβουλευτές κατατάσσονται μεταξύ των λιγότερο επιδραστικών. Η μελέτη αξιολόγησε την επιρροή τους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε διάφορους τομείς και τα αποτελέσματα προέκυψαν από την εξέταση της νομοθετικής τους δραστηριότητας, της ηγετικής τους παρουσίας, των δικτύων που έχουν αναπτύξει και της απόδοσής τους στις ψηφοφορίες. Χαρακτηριστικά, ο δείκτης Influence Index δείχνει ότι, το 2024, μόνο ένας από τους 21 Ευρωβουλευτές μπήκε στη λίστα των 100 πιο επιδραστικών Ευρωβουλευτών, ενώ μόνο 4 από τους 21 συμπεριλήφθηκαν στις λίστες με τους 20 πιο επιδραστικούς ανά κατηγορία και συγκεκριμένα στις πολιτικές για την υγεία, το περιβάλλον, το εμπόριο και τις μεταφορές. Θα μπορούσε κανείς να δικαιολογήσει αυτές τις επιδόσεις σκεπτόμενος τη δύναμη και την επιρροή κάθε χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, διαφαίνεται ότι σε θέματα επιρροής μπορούν να διαπρέψουν και Ευρωβουλευτές που προέρχονται από “μικρότερες” χώρες. Παράδειγμα αποτελεί η Πορτογαλία, η Φινλανδία και η Μάλτα, οι οποίες παρουσιάζουν πολύ υψηλό βαθμό επιρροής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με τη Πορτογαλία να είναι η 3η σε αναλογική πολιτική επιρροή με τους δεύτερους πιο παραγωγικούς νομοθέτες αναλογικά και με τη Μάλτα να πρωτοστατεί έχοντας Πρόεδρο του Κοινοβουλίου, τη Ρομπέρτα Μέτσολα.



Στα στοιχεία εκείνα που ευθύνονται για τη φθίνουσα εικόνα της ελληνικής αντιπροσωπείας τη περασμένη πενταετία συγκαταλέγονται η ισχνή παρουσία των Ελλήνων Ευρωβουλευτών κατά τη διάρκεια των κοινοβουλευτικών διαδικασιών, καθώς και οι λιγοστές εκθέσεις που αναλαμβάνουν οι Ευρωβουλευτές ως εισηγητές, ως σκιώδεις εισηγητές ή συντονιστές. Όσον αφορά το πρώτο, σύμφωνα με τη λίστα του Politico Pro, από τους συνολικά 705 ευρωβουλευτές του Κοινοβουλίου, τρεις Έλληνες τερμάτισαν στη τελευταία δεκάδα ως προς τη συμμετοχή τους στις ψηφοφορίες, με τον πρώτο να είναι ο φυλακισμένος Ιωάννης Λαγός, χάνοντας το 62% των ψηφοφοριών με ονομαστική κλήση στην Ολομέλεια, και τους άλλους δύο να έχουν χάσει κοντά στο 29% των ψηφοφοριών ο καθένας. Ακόμη, μόνο 15 από τους 21 Ευρωβουλευτές συμμετείχαν σε επιτροπές του Κοινοβουλίου, αφού οι πολιτικές ομάδες είναι που προτείνουν Επιτροπές για τους Ευρωβουλευτές. Με έξι ανεξάρτητα μέλη, η ουσιαστική συμμετοχή μειώνεται κατά πολύ δεδομένης της έλλειψης επιρροής στις επιτροπές, στους Αντιπροέδρους και στην ημερήσια διάταξη, επειδή οι ανεξάρτητοι είναι απομονωμένοι από τη διαδικασία. Ως προς το δεύτερο, από τους 21 Ευρωβουλευτές μόλις οι οκτώ από αυτούς ανέλαβαν ρόλο εισηγητή, ενώ τέσσερις δεν συμμετείχαν σε καμία έκθεση ως σκιώδεις εισηγητές.

Επιπρόσθετα, χαρακτηριστικό αποτελεί ότι οι Ευρωβουλευτές υπερ-συγκεντρώνονται σε συγκεκριμένες επιτροπές, όπως στην Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων (AFET) ή στην Επιτροπή για τα Δικαιώματα των Γυναικών και την Ισότητα των φύλων (FEMM), αφήνοντας υπο εκπροσωπούμενες άλλες επιτροπές υψηλού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος. Είναι γεγονός ότι υπάρχουν επιτροπές με έντονη δραστηριότητα, ενώ άλλες παρουσιάζουν πιο περιορισμένο νομοθετικό έργο. Για παράδειγμα, στον ανταγωνισμό (IMCO), τη γεωργία (AGRI), το προϋπολογισμό (BUDG), τη βιομηχανία, την έρευνα και την ενέργεια (ITRE), η ΕΕ έχει σημαντικές αρμοδιότητες με αποτέλεσμα οι αντιστοιχες επιτροπές να έχουν σημαντικότερη επιρροή από άλλες. Επίσης, δεδομένης της στροφής του Κοινοβουλίου προς τα δεξιά και των πολέμων που εκτυλίσσονται, ενδέχεται άλλες προτεραιότητες να έρθουν στο προσκήνιο, όπως η αμφιλεγόμενη επέκταση της υπο-επιτροπής άμυνας σε πλήρη επιτροπή. Η κατάσταση φαίνεται λίγο πολύ να διαιωνίζεται με την έναρξη της νέας κοινοβουλευτικής θητείας, με κάποια σημάδια βελτίωσης, καθώς από οκτώ Ευρωβουλευτές συνεχίζουν έξι να είναι μέλη της AFET, τέσσερις στη FEMM, ενώ ένας μόνο είναι μέλος στην IMCO, τρεις στην AGRI, δύο στη BUDG και τρεις στην ITRE.

Σε αντιπαραβολή με την ελληνική αντιπροσωπεία μπορεί κανείς να δει τη επιτυχημένη δραστηριότητα της Πορτογαλίας στην Ευρωβουλή, καθώς έχουν πολλά κοινά στοιχεία συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των Ευρωβουλευτών. Σύμφωνα με το EU Matrix, οι Πορτογάλοι τα πήγαν εξαιρετικά καλά τη προηγούμενη πενταετία όσον αφορά την εσωτερική αγορά (Lídia Pereira, Maria-Manuel Leitão-Marques) και τα οικονομικά (Pedro Marques, José Gusmão) που σχετίζονται με εκθέσεις, κατατάσσοντας την στην 1η θέση με αναλογική επιρροή και στα δύο. Τείνουν επίσης να έχουν μεγαλύτερη επιρροή σε ρυθμιστικά θέματα όπως η γεωργία και η αλιεία (2η στη κατάταξη), το περιβάλλον (Isabel Carvalhais) και η ενέργεια (Maria da Graça Carvalho). Η

επιρροή τους σε στρατηγικούς τομείς, συμπεριλαμβανομένων των εξωτερικών υποθέσεων, της άμυνας και της διεύρυνσης (Ιζαμπέλ Σάντος) και των θεσμικών και συνταγματικών υποθέσεων της ΕΕ (Πάουλο Ράινγκελ) είναι επίσης ισχυρή. Προφανώς, υπάρχουν ορισμένοι τομείς πολιτικής στους οποίους οι Πορτογάλοι κατατάσσονται κάτω από τον μέσο όρο, όπως το εμπόριο. Αλλά τα παραπάνω στοιχεία δείχνουν ότι η δραστηριότητα σε κρίσιμους τομείς ευρωπαϊκής σημασίας, στους οποίους οι Ευρωβουλευτές συμμετέχουν ενεργά στη νομοθετική διαδικασία μπορεί να κάνει τη διαφορά. Σημαντικό, βέβαια, είναι και το γεγονός ότι ούτε ένας από τους Πορτογάλους Ευρωβουλευτές δεν ήταν ανεξάρτητος κατά τη περίοδο 2019-2024, ενώ σε αυτή που διανύουμε υπάρχει μόνο ένας, σε αντίθεση με την Ελλάδα που είχαμε και εξακολουθούμε να έχουμε τέσσερις.

Ένα άλλο κρίσιμο στοιχείο για την επιρροή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι οι ηγετικές θέσεις. Από το 2002 έως το 2024, η Ελλάδα είχε τουλάχιστον έναν αντιπρόεδρο στη συνέλευση της ΕΕ. Ωστόσο, αυτή τη φορά, κανένας Έλληνας ευρωβουλευτής δεν επέλεξε να διεκδικήσει κάποια από τις 14 θέσεις αντιπροέδρου, καθώς θεωρήθηκε ότι είναι περισσότερο τιμητική θέση παρά θέση επιρροής. Μάλιστα, η μη διεκδίκηση της θέσης του αντιπροέδρου θα σήμαινε την διεκδίκηση καλύτερων επιτροπών για τους Ευρωβουλευτές στη συνέχεια. Αντιθέτως η θέση του αντιπροέδρου μιας πολιτικής ομάδας θεωρήθηκε ότι έχει μεγαλύτερη πολιτική επιρροή και έτσι, οι Έλληνες Ευρωβουλευτές τη διεκδίκησαν. Με τη νέα θητεία προέκυψαν μεν δύο αντιπρόεδροι πολιτικών ομάδων, στην ομάδα των Σοσιαλιστών και στην ομάδα της Αριστεράς, αλλά όχι στο Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα, που είναι η μεγαλύτερη σε αριθμό και επιρροή ομάδα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εξέλιξη της οποίας ο αντίκτυπος μένει να φανεί.

Κενά/Παραλείψεις

Ενέκα των προαναφερθέντων προκείμενων κενά, παραλείψεις και λάθη που χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης:

- **Περιορισμένη Διεθνής Συνεργασία**

Παρά το γεγονός ότι η Ελλάδα είναι μέλος της ΕΕ για περισσότερες από τέσσερις δεκαετίες, παρατηρείται περιορισμένη συνεργασία με ευρωπαϊκά κράτη-μέλη για την προώθηση κοινών στρατηγικών συμφερόντων. Οι Έλληνες ευρωβουλευτές, σε πολλές περιπτώσεις, δεν συμμετέχουν ενεργά σε διακρατικές συμμαχίες, γεγονός που καθιστά δύσκολη την προώθηση ελληνικών πρωτοβουλιών σε κεντρικές επιτροπές και διαδικασίες ψηφοφορίας.

- **Έλλειψη Συντονισμού με Εθνικές Αρχές**

Υπάρχει έλλειψη συντονισμού μεταξύ των ευρωβουλευτών και των ελληνικών εθνικών αρχών (κυβέρνηση, Υπουργείο Εξωτερικών, κ.λπ.), γεγονός που οδηγεί σε διάσπαρτες και ασυντόνιστες προσπάθειες. Ο κατακερματισμός αυτός μειώνει την αποτελεσματικότητα των ενεργειών και τις δυνατότητες επιτυχούς προώθησης εθνικών θεμάτων.

- **Περιορισμένη Διαφάνεια και Επικοινωνία με τον Ελληνικό Λαό**

Πολλοί πολίτες στην Ελλάδα δεν έχουν σαφή γνώση για το έργο των Ελλήνων ευρωβουλευτών, ενώ η απουσία επαρκούς επικοινωνίας με το ευρύτερο κοινό δημιουργεί κενά στην αντίληψη του σημαντικού ρόλου που διαδραματίζουν. Η χαμηλή διαφάνεια υπονομεύει τη λαϊκή εμπιστοσύνη και συμμετοχή στις ευρωπαϊκές διαδικασίες.

- **Ανάγκη για Περισσότερη Εξειδίκευση**

Ορισμένοι τομείς, όπως η κλιματική αλλαγή, η τεχνητή νοημοσύνη και η ψηφιακή οικονομία, απαιτούν εξειδικευμένη γνώση και συνεχή παρακολούθηση. Ωστόσο, οι Έλληνες ευρωβουλευτές συχνά δεν έχουν επαρκείς πόρους ή γνώσεις για να διαμορφώσουν πρωτοποριακές προτάσεις σε αυτούς τους τομείς.

Ως εκ τούτου προτείνουμε:

- ✓ **Δημιουργία Εθνικού Δικτύου Ευρωβουλευτών**

Η δημιουργία ενός οργανωμένου δικτύου επικοινωνίας και συντονισμού μεταξύ των Ελλήνων ευρωβουλευτών, των εθνικών αρχών και των εξειδικευμένων φορέων (επιμελητήρια, ακαδημαϊκά ιδρύματα, ΜΚΟ) είναι ζωτικής σημασίας. Ένα τέτοιο δίκτυο μπορεί να λειτουργήσει ως πλατφόρμα για τη συστηματική ανταλλαγή πληροφοριών και την προώθηση κοινών στρατηγικών, διασφαλίζοντας ότι οι ελληνικές θέσεις υποστηρίζονται με συνοχή σε όλα τα επίπεδα λήψης αποφάσεων της ΕΕ. Επιπλέον εξασφαλίζει την απαγκίστρωση από στενές κομματικές γραμμές και αυστηρές πολιτικές κατευθύνσεις.

- ✓ **Ανάληψη Ενεργών Πρωτοβουλιών**

Οι Έλληνες ευρωβουλευτές θα πρέπει να επιδιώξουν την ανάληψη ηγετικών θέσεων σε κεντρικές επιτροπές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ιδιαίτερα σε τομείς που σχετίζονται με την οικονομική ανάπτυξη, την ενεργειακή πολιτική, το περιβάλλον και την άμυνα. Επιπλέον προκρίνεται και η ενεργός συμμετοχή μέσα από υπεύθυνους ρόλους (βλ Εισηγητής). Η ανάληψη τέτοιων θέσεων θα προσφέρει τη δυνατότητα άμεσης επίδρασης στις πολιτικές αποφάσεις και τη διαμόρφωση των μελλοντικών κανονισμών.

- ✓ **Ενίσχυση της Διακρατικής Συνεργασίας**

Οι Έλληνες ευρωβουλευτές πρέπει να αναπτύξουν πιο στενές συμμαχίες με ευρωβουλευτές άλλων κρατών-μελών, ιδιαίτερα αυτών που έχουν κοινά συμφέροντα με την Ελλάδα (π.χ., Κύπρος, Ιταλία, Ισπανία). Η ενίσχυση αυτών των συμμαχιών θα διευκολύνει την προώθηση κοινών προτάσεων και την αύξηση της επιρροής στα όργανα λήψης αποφάσεων της ΕΕ.

✓ Έμφαση σε Κρίσιμους Τομείς Πολιτικής

Μεταναστευτική Πολιτική: Η Ελλάδα βρίσκεται στην πρώτη γραμμή των μεταναστευτικών ροών προς την ΕΕ. Οι Έλληνες ευρωβουλευτές μπορούν να ηγηθούν πρωτοβουλιών για την αναθεώρηση της Κοινής Ευρωπαϊκής Πολιτικής για το Άσυλο και τη Μετανάστευση, επιδιώκοντας μια πιο δίκαιη κατανομή της ευθύνης μεταξύ των κρατών-μελών.

Ενεργειακή Πολιτική και Πράσινη Μετάβαση: Με την ενεργειακή κρίση και τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής, η Ελλάδα μπορεί να αναδείξει τον ρόλο της ως ενεργειακός κόμβος στην Ανατολική Μεσόγειο, προωθώντας πρωτοβουλίες για επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τη διαφοροποίηση των ενεργειακών πηγών.

Ψηφιακή Ανάπτυξη: Η ανάπτυξη ψηφιακών υποδομών και τεχνολογιών είναι κρίσιμη για την ευρωπαϊκή οικονομία. Η Ελλάδα μπορεί να αναλάβει ηγετικό ρόλο στην προώθηση της ψηφιακής καινοτομίας, εστιάζοντας στη στήριξη των νεοφυών επιχειρήσεων (startups) και την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών.

✓ Προώθηση Διαφάνειας και Λογοδοσίας

Η ενίσχυση της διαφάνειας είναι καθοριστική για τη βελτίωση της εμπιστοσύνης του ελληνικού λαού στους ευρωπαϊκούς θεσμούς και στη λειτουργία των ευρωβουλευτών. Προτείνεται η δημιουργία μίας ψηφιακής πλατφόρμας όπου οι πολίτες θα μπορούν να παρακολουθούν τις δράσεις και τις πρωτοβουλίες των Ελλήνων ευρωβουλευτών, καθώς και να συμμετέχουν σε δημόσιες διαβουλεύσεις για κρίσιμα ευρωπαϊκά θέματα.

✓ Επένδυση στην Εξειδίκευση και την Εκπαίδευση

Η συνεχής εκπαίδευση των ευρωβουλευτών σε τεχνικά ζητήματα και νέες πολιτικές είναι αναγκαία για να παραμείνουν ανταγωνιστικοί και να προτείνουν καινοτόμες λύσεις.

Συνεπώς, η ανάλυση της απόδοσης και της επιρροής των Ελλήνων ευρωβουλευτών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αναδεικνύει μια σειρά από προκλήσεις αλλά και ευκαιρίες για βελτίωση. Παρόλο που η Ελλάδα αντιμετωπίζει δυσκολίες στη διεκδίκηση καίριων ρόλων και την προβολή των συμφερόντων της, υπάρχουν σαφή παραδείγματα άλλων χωρών που, αν και μικρές, καταφέρνουν να ασκήσουν σημαντική επιρροή. Για να μπορέσουν οι Έλληνες ευρωβουλευτές να ανταποκριθούν επάξια στις απαιτήσεις της θέσης τους, είναι κρίσιμο να επενδύσουν στη συνεχή βελτίωση των δεξιοτήτων τους, στην οικοδόμηση συμμαχιών και στην ενεργή συμμετοχή τους στις κοινοβουλευτικές διαδικασίες. Με στοχευμένη στρατηγική, η Ελλάδα μπορεί να διαδραματίσει πιο ενεργό ρόλο στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, προσφέροντας όφελος όχι μόνο για τη χώρα αλλά και για την Ένωση στο σύνολό της.

